

hil sen fra
Kastel skirkeN

December 2008 - Januar - Februar 2009

Foto: Bodil Aasted

- NI LÆSNINGER I DECEMBER
- SOGNEDAG I JANUAR
- GØR DET I ER BEDST TIL
- SKIBENE I DANSKE KIRKER

GØR DET I ER BEDST TIL

Gør det, I er bedst til, det gør vi. Sådan har en større bank ført sig frem i reklamespots på TV. Der er selvfølgelig en egen ironi i, at hele banksektoren nu ser ud til at have været lidt for dygtig til det, den er bedst til. Det har givet nogle gevaldige tømmermænd. Men lad nu det ligge.

Selve slogan'et: "Gør det, I er bedst til", har noget ved sig, som nok lader sig høre også ind i Kastelkirkens situation.

Vi er jo kirke i København, og i København er antallet af medlemmer af folkekirken vigende. Dåbstallene er vigen-de. Kirken er noget, mange vælger fra, men heldigvis også noget mange bevidst vælger til. Det kan dog ikke skjules, at der er en svag, men konstant vigende tendens.

Det er som om, den radikale verdsliggørelse er gået amok, men den radikale verdsliggørelses bagside er en åndelig tomhed, som slår ud i alt muligt overtroisk tøjeri: Sten, kry-staller, urter, måner, stjerne og hvad som helst. Sagen er jo, at når man afskaffer religionen, går der bare religion i alt muligt andet, lige fra politik og videnskab til gamle træer og heksehyl.

Hvad kan vi gøre ved det? Vi har vores gamle institution, folkekirken. Folkekirken er til for evangeliets skyld – og ikke for andet. Folkekirken er til for at Guds glædelige budskab til sit folk skal kundgøres – og ikke for andet. Og det prøver vi folkekirkenes ansatte så på med de evner, vi har, og sådan som vi nu selv har forstået det. Præster, organister, kirketjenere, menighedsråd og menigheder løfter med på opgaven – at forkynde evangeliet. Men netop fordi byen ikke er et éntydigt sted, men er en broget mangfoldighed, er der nok ikke én måde at gøre det på, men en mangfoldighed af måder. Fra babysalmesang over børnegudstjenester og meditationsgudstjenester og rockgudstjenester til natkirke-dating o.s.v.. Men i alle disse mange positive tiltag, der gøres rundt omkring i byen, er det som om, den gedigne klassiske gudstjeneste er kommet i miskredit. Det er en skam, for det er dén, der er kernen i det hele. Det er dén, det hele lever af.

Man kan spørge: Hvor skal den voksne modne menighed gå hen. Den voksne, modne menighed, der ikke er interesseret i noget som helst andet end at komme til en gedigen gudstjeneste, hvor man kan høre en ordentlig prædiken og synge med på salmerne, bekende troen og bede med på bønnerne. Den voksne, modne menighed, som kender tilværelsens alvor og ved, at alle problemer kan henføres til tre grundproblemer: Skabelsen, synden og døden.

Efter min mening skal der midt i byens brogede folkekirkelige udbud også være nogle åndehuller for de voksne og modne, som både kan og vil lytte og tænke.

Skal Kastelskirken have en profil? Ja, det har vi allerede. Vi er ud over at være sognekirke også militær kirke. Vi har en god og stærk musiktradition. Men ud over det, skal vi være et åndehul for den voksne, modne menighed.

Gør det, I er bedst til: Ja, vi holder voksne gudstjenester for voksne, tænksomme mennesker.

Ole Brehm Jensen

Foto: Bodil Aasted

ADVENT OG JUL

Søndag den 14. december kl. 14.00

"Ni læsninger"

Kastelskirkens Vokalensemble

Birgitte Ewerlöf og Marie Troelsen(alt), Ole Hedegaard og Jan-Erik Sääv (tenor) og Thomas Sigh (bas).

Kyung-Hee Kim, orgel. Dirigent: Lasse Ewerlöf

Læsninger ved medlemmer af Kastelskirkens Menighedsråd

Liturg: Gyrite Madsen

Musik og læsninger til advent og jul

Julemusikgudstjeneste med rødder i engelsk tradition.

Læsninger vekslede med kormusik, solosang, orgelmusik og salmer fører os gennem skabelse, syndefald, forventning frem til Jesu fødsel.

JULEMØDE I KASTELSKIRKEN

Onsdag den 17. december kl. 14.00

Traditionen tro starter vi med en kort adventsgudstjeneste i kirken, hvor vi synger nogle af vores kendte julesalmer. Derefter er der kaffebord med julekager i Søjlesalen. Og til en rigtig juleeftermiddag i Kastelskirken hører naturligvis også den gode julefortælling og bankospillet.

Kirkebil kan benyttes til dette møde

JULEAFTEN I KASTELSKIRKEN

Gudstjeneste kl. 14.30 ved Ole Brehm Jensen

Gudstjeneste kl. 16.00 ved Gyrite Madsen

NYTÅRSGUDSTJENESTE

Nytårsdag den 1. januar kl. 14.00

Efter gudstjenesten vil vi ønske hinanden GODT NYTÅR over et glas vin i Søjlesalen.

Kom og vær med til at gøre dette til en tradition, som giver os en god og hyggelig start på det nye år.

KASTELSKIRKENS SØNDAGSKONCERTER

Søndag den 8. februar kl. 14.00

Cembalokonzert

Lars Ulrik Mortensen

Værker af Domenico Scarlatti

Den internationalt kendte cembalist og dirigent, Lars Ulrik Mortensen har gennem de seneste syv år beriget Kastelskirkens Søndagskoncerter med en årlig tema-konzert, hvor en enkel komponist eller en specifik national stil er blevet præsenteret ved de enkelte koncerter. I år er tiden kommet til den feterede italienske cembalovirtuos der blev født samme år som Bach og Händels, Domenico Scarlatti, og som i høj grad har præget klavermusikken i de følgende århundreder med sine nye tekniske og musikalske idéer. Hans cembalomusik spænder fra følsomme satser i farverig harmonik til dramatiske udladninger i et virtuost festfyrværkeri af toner.

Søndag den 15. februar kl. 14.00

Orgelkoncert med Lasse Ewerlöf

Værker af F. Couperin, D. Buxtehude, C. Franck, Joh. Seb. Bach og C. Ph. E. Bach

Koncertens program veksler imellem den galante franske barok-stil, fransk romantik og den store orgelkomponist Johann Sebastian Bach samt dennes i samtiden nok så berømte søn, Carl Phillip Emanuel Bach. Dette program viser også Kastelskirkens nye orgel i mange farver og fra mange sider.

Lasse Ewerlöf er organist ved Kastelskirken og docent i orgel på Det kgl. danske Musikkonservatorium.

Søndag den 22. februar kl. 14.00

Ensemblekoncert

Solister og ensembler fra Det kgl. danske Musikkonservatorium opfører værker fra renæssance- og baroktid. Musikalsk ledelse: prof. Mogens Andresen.

Søndag den 1. marts kl. 14.00

Orgelkoncert

Præsentation af solist fra Det kgl. danske Musikkonservatorium, Yuka Ishimaru (Japan)

Der er GRATIS ADGANG til Kastelskirkens Søndagskoncerter

SKIBENE I DANSKE KIRKER

Hvorfor hænger der et skib i kirken? Sådan var der mange, der spurgte på den nyligt afviklede kulturnat i Kastelskirken. Ingen andre lande i Europa har så mange skibsmodeller ophængt i kirker som Danmark, og der hænges stadig nye kirkeskibe op. Alter, døbefont og prædikestol har en funktion i gudstjenesten. Det har kirkeskibet ikke – eller har det ?

Spørgsmålet om kirkeskibenes betydning er ikke nyt. Det har optaget sindene gennem flere hundrede år. Men hvornår den første skibsmodel har fundet vej ind i en dansk kirke, kan der ikke siges noget sikkert om. Måske har der været ophængt enkelte kirkeskibe i den katolske tid, men ingen af de ca. 1400 skibsmodeller, der findes i de danske kirker i dag, stammer fra den tid. Det ældste nuværende danske kirkeskib stammer fra 1630 og hænger i Ho kirke i Vestjylland.

Det ældste skriftlige vidnesbyrd om et ophængt kirkeskib, stammer fra en nu forsvunden gravsten på Landskrona Kirkegård. Gravstenen var sat over færgemand Jens Olufsson, der døde i 1536. På stenen stod bl.a., at han "...hafver gifvit skibet til kirken".

Som så meget andet i dansk kulturliv er skikken med at ophænge en skibsmodel i kirkerummet kommet her til Danmark fra de europæiske lande syd for os. Den er først opstået i kystbyerne omkring Middelhavet, og er så gennem århundrederne vandret fra kirke til kirke op gennem Europa. Og mens skikken med at ophænge kirkeskibe er stagneret eller helt forsvundet i andre europæiske lande, er den i Danmark stadig levende.

Skikken med kirkeskibene har først vundet indpas i de danske kystbyer med en fisker- og sømandsbefolkning. Det er derfor en nærliggende tanke, at mange danske kirkeskibe er skænket i taknemmelighed af søfolk, der er vendt hjem i god behold efter en måske årelang rejse på havet. Kirkeskibe med denne baggrund hænger for

eksempel i kirkerne på Fanø og Rømø. I Rømø kirke hænger der f. eks. 7 kirkeskibe.

En anden stor gruppe af kirkeskibene er givet som "standsgaver" af en gruppe søfolk eller fiskere. Denne befolkningsgruppe har sjældent været så velhavende at de kunne skænke lysekroner eller altersølv til kirken. I stedet har de i fællesskab bygget og skænket skibsmodeller til udsmykning i kirken. Andre kirkeskibe er ophængt til minde om omkomne søfolk.

Kirkeskibene repræsenterer alle skibstyper. Et af de sidst ophængte kirkeskibe hænger i Harboøre Kirke, og er en model af den redningsbåd, der forliste ved Harboøre i 1897. Kirkeskibet blev ophængt i 1997 til minde om redningsbådens besætning, der alle omkom under en for-gæves redningsaktion.

Fra kystbyerne har skikken med kirkeskibe bredt sig ind i landet, og her er der først og fremmest tale om en udsmykning af kirkerummet. Også helt nye og moderne kirker har ofte fået ophængt et kirkeskib. Og en særlig udgave af et "kirkeskib" finder man i Ellevang Kirke i Århus, hvor jeg startede min præstegerning. Her er granitgulvet formet som et skibsdæk, så når man kalder kirken for et skib, får det en ganske bogstavelig klang i denne kirke.

Et gammelt kinesisk ordsprog siger : "Et billede kan sige mere end tusind ord". Og det er som sådan et billede, at skibsmodellen har sin funktion i kirkerummet. Det skal ikke forkynde, men med sin tilstedeværelse tale til menigheden om menneskelivets sejlads mellem de to havne: vuggen og graven. Som skibet på sin sejlads skal gennem både stormfuldt og stille vejr for at nå frem til sit bestemmelsessted, vil mennesket også på sin sejlads gennem livet opleve lignende genvordigheder eller op- og nedture.

fortsættes side 5

fortsat fra side 4

Billedet med skibet og menneskelivet har rødder tilbage til Oldkirken. De første kristne har betragtet Gudshuset som apostlen Peters båd ved Genezaret sø, hvorfra Jesus forkyndte ordet. I kirken, hvor ordet forkyndes i dag, kendes i bygningens arkitektur betegnelsen hovedskibet, og måske har kirkebygningen både side- og tværskib. Altså selve kirkerummet betegnes som "skib". Når menigheden er inde i kirken kan den føle sig tryk, selv om det udenfor kan blæse med stormstyrke. Også beretningen om Noa, der gik om bord i Arken og belv reddet, kan have spillet en rolle i forståelsen af kirkeskibets symbolik.

Kirkeskibet har fået sin plads i den danske kirke, hvor det gennem generationer har haft den funktion, at det ved sin tilstedeværelse har talt og stadig taler til menigheden. Kirkeskibet er et symbol, og som alle andre symboler taler det stille og indtrængende til beskueren. Det skal ikke forkynde, men være et middel til eftertanke om livets sejlads gennem storm og stille mellem de to havne: vuggen og graven og dermed indirekte pege på kirkens forkyndelse af Guds ord.

Gyrite Madsen

(Kastelskirkens kirkeskib er en model af fregatten „Jylland“, udført af skibsfører Gorm Clausen fra Marstal og ophængt i 1930).

Kastelskirkens indsamlinger

Tak for alle de bidrag, der er givet til kirkens indsamlinger i årets løb.

En særlig tak for støtten til menighedsplejen.

Den er helt afhængig af de midler, vi samler ind ved gudstjenesten.

Vi håber at mange fortsat vil støtte, og det kan eventuelt gøres ved at benytte sig af følgende mulighed:

Net-bank: +01< +6485200<

SOGNEDAG I KASTELSKIRKEN

Søndag den 11. januar 2009

Kl. 10.00 : GUDSTJENESTE
- med efterfølgende frokost

Kl. 12.30 : KVINDESKIKKELSER I BIBELEN
Foredrag ved Tine Lindhardt,
Generalsekretær for Det danske Bibelselskab

Man hører undertiden nogen sige, at Bibelen kun er for mænd. Den er skrevet af mænd, den handler kun om mænd – ja selv Gud og hans søn er mænd. Kvinderne er helt væk, som man siger. men der tager man fejl. For selvfølgelig findes kvinderne i Bibelen. Sara, Rebekka, Rakel, Ruth, Tamar, Batseba – for nu at nævne nogle af de mere markante. Ja, ser man rigtigt efter, så spiller kvinderne og fortællingerne om dem faktisk en større rolle i Bibelen, end man lige skulle tro, når man tænker på, at Bibelen er blevet til i et mandsdomineret samfund.

Alle er velkomne

Tine Lindhardt er uddannet teolog fra Århus Universitet 1984. Hun har i en årrække fungeret som præst forskellige steder i landet. Og fra januar 1998 til marts 2003 var Tine Lindhardt ansat på Danmarks Radio, hvor hun stod for udsendelsen "Mennesker og Tro". I marts 2003 tiltrådte Tine Lindhardt stillingen som Generalsekretær for Det danske Bibelselskab.

Tine Lindhardt har sideløbende med sine øvrige beskæftigelser undervist på Århus Universitet i Gammel Testamente. Desuden har hun udgivet en række bøger med Bibelen som omdrejningspunkt. Tine Lindhardt har en omfattende foredragsvirksomhed, hvor det ofte er bibelske temaer, der er på dagsordenen. Hun kan sit stof og hun er god til at give det videre til andre.

TIRSDAGSMØDER

- i samarbejde med Garnisonskirken

Tirsdag den 2. december kl. 15.00

Pianisten Elisabeth Westenholz har lovet at komme og både spille og fortælle.

Tirsdag den 6. januar kl. 15.00

Forfatteren Thomas Harder, som er én af vores bedste kendere af Italien, holder foredrag om "Det evige Rom".

Tirsdag den 3. februar kl. 15.00

Overrabbiner Bent Lexner fra Mosaik Trossamfund, fortæller om det jødiske samfund.

Tirsdag den 3. marts kl. 15.00

Lars Christiansen, der også arbejder som journalist og anmelder, taler om "Den ny ateisme".

Tirsdag den 31. marts kl. 15.00

Sognepræst og orlogspræst Peter Thyssen fortæller om sine oplevelser med Galatheaekspeditionen

Møderne finder sted i Garnisonskirkens sognehus, Skt. Annæ Plads 4

Alle er velkomne

KOMMENDE MENIGHEDSRÅDSMØDER

Tirsdag den 27. januar kl. 18.30

Tirsdag den 17. marts kl. 18.30

Menighedsrådsmøderne er offentlige og der er hver gang et punkt på dagsordenen, der hedder "ordet frit", hvor der er mulighed for at stille spørgsmål til menighedsrådet.

Kastelskirkens nye menighedsråd vil blive præsenteret i næste nummer af kirkebladet.

KIRKEBIO

Filmene vises i Park Bio, Østerbrogade 79.

KirkeBio fungerer som en filmklub.

Det vil sige man skal tilmelde sig på forhånd og man skal fremvise medlemskort ved indgangen. Det koster 300 kr for hele sæsonen 2008 – 2009.

Tilmelding og betaling hos kordegn Bo Torp Pedersen i Garnisonskirken, Skt. Annæ Plads 4.

Program :

Fredag den 5. december kl. 16.30 :

Kun skyer bevæger stjernerne

Instr. Torun Lian, 1998

(98 min.)

Fredag den 9. januar kl. 16.00 : *Ordet*

Instr. Carl Th. Dreyer, 1955

(126 min.)

Fredag den 6. februar kl. 16.30 : *Cykeltvæn*

Instr. Vittorio De Sica, 1948

(93 min.)

Fredag den 6. marts kl. 15.30 : *Leoparden*

Instr. Luchino Visconti, 1963

(187 min.)

Fredag den 3. april kl. 16.00 : *8 1/2*

Instr. Federico Fellini 1963

(138 min.)

Fredag den 15. maj kl. 16.30 : *Drabet*

Instr. Per Fly, 2005

(100 min.)

Læs mere om filmene på :

www.kastelskirken.dk

Foto: Bodil Aasted

Alle i Kastels sogn ønskes en glædelig jul og et velsignet nytår

Højmesser kl.10.00 i Kastelskirken

NOVEMBER

23. november
(Sidste s. i kirkeåret)
ANDERS VESTERGAARD

30. november
(1. s. i advent)
GYRITE MADSEN

DECEMBER

7. december
(2. s. i advent)
GYRITE MADSEN

14. december
(3. s. i advent)
GYRITE MADSEN
Prædikant:
Cand. theol. Anders Møller

21. december
(4. s. i advent)
GYRITE MADSEN

24. december (Juleaften)
NB: kl. 14,30
OLE BREHM JENSEN

24. december (Juleaften)
NB: kl. 16,00
GYRITE MADSEN

25. december (Juledag)
GYRITE MADSEN

26. december (Anden juledag)
JOHN STRANGE

28. december (Julesøndag)
GYRITE MADSEN

JANUAR 2009

1. januar (Nytårsdag)
NB: kl. 14,00
OLE BREHM JENSEN

4. januar
(Helligtrekongers søndag)
OLE BREHM JENSEN

11. januar
(1. s. e. helligtrekonger)
GYRITE MADSEN

18. januar
(2. s. e. helligtrekonger)
GYRITE MADSEN

25. januar
(3. s. e. helligtrekonger)
OLE BREHM JENSEN

FEBRUAR

1. februar
(Sidste s. e. helligtrekonger)
JOHN STRANGE

8. februar (Septuagesima)
GYRITE MADSEN

15. februar (Seksagesima)
GYRITE MADSEN

22. februar (Fastelavn)
OLE BREHM JENSEN

MARTS

1. marts (1. s. i fasten)
OLE BREHM JENSEN

8. marts (2. s. i fasten)
GYRITE MADSEN

KIRKEBIL Er man gangbesværet er der mulighed for at bestille kirkebil til gudstjenester og møder. Kastelskirken ligger i et område, som kan volde problemer, når man er gangbesværet, derfor skal denne mulighed måske understreges. Med en kirkebil kan man blive hentet og bragt til gudstjenesten og det er en mulighed, som vi håber, at flere vil benytte sig af.
Kirkebil til højmassen skal bestilles inden fredag kl.12.00 på tlf. 33 91 27 06

Kirkelig vejviser

KORDEGN ANITA MØHLENBERG OG KORDEGNEASSISTENT BO TORP PEDERSEN.
Kordegnekantoret, Sct. Annæ Plads 4, 1250 K.
tlf. 33 91 27 06, fax. 33 91 27 08.

Kantoret er åbent tirsdag til torsdag kl. 9-13, mandag og fredag kl. 9-12.
Desuden torsdag kl. 16-18.

FELTPROVST OLE BREHM JENSEN
Kastellet 16. 2100 Ø tlf. 33 15 13 06.
Aftaler træffes man.-tors. kl. 9-12,
(Træffes ikke fredag).

SOGNEPRÆST GYRITE MADSEN (kbf.)
Træffes på Kastelskirkens kontor: Kastellet 15, 2100 Ø, (bagsiden af Artilleristok nærmest kirkepladsen) tlf. 33 15 65 58, tirsdag, onsdag, torsdag og fredag kl. 11-12 og ellers efter aftale.
Bopæl: Upsalagade 23, 2100 København Ø, tlf. 35 55 95 38. (Træffes ikke mandag).

ORGANIST LASSE EWERLÖF.
Kastelskirkens kontor. Kastellet 15, 2100 Ø.
Tlf. 33 14 62 74. tlf. privat 39 65 67 18.
(Træffes ikke mandag).
E-mail: kastelskirken.org@mail.dk

KIRKETJENER CLAUD KOFOD træffes normalt kl. 9-11, på tlf. 33 15 65 57. (Træffes ikke mandag).

MENIGHEDSRÅDSFORMAND
ØBERSTLØJTANT ARTHUR T. MØNSTED,
Østerbrogade 56A, 2100 Kbhvn.Ø. Tlf. 35 26 02 71

NÆSTFORMAND I MENIGHEDSRÅDET
MAG.ART. LARS P. POULSEN-HANSEN,
Greve Strandvej 137, 2670 Greve. Tlf. 43 90 12 28

HILSEN FRA KASTELSKIRKEN udgives af kirkens præster med støtte af menighedsrådet.
Ansvarshavende: Gyrite Madsen.
Ekspedition: Kordegnen.
www.kastelskirken.dk

ANMELDELSE AF FØDSEL
skal ske til kordegnekantoret Sct. Annæ Plads 4, senest 14 dage efter fødslen. Såfremt forældrene er gift medbringes vielsesattest og begge døbsattester/navneattester. Er forældrene ikke gift medbringes alene moders døbs- eller navneattest og ønskes fælles forældremyndighed medbringes desuden omsorgs- og ansvarserklæring.

DÅB OG NAVNGIVELSE
Barnet skal have navn i løbet af de første seks måneder efter fødslen. Navngivningen sker i forbindelse med dåb eller ved anmeldelse til kordegnekantoret Sct. Annæ Plads 4.
Henvendelse om dåb sker dels ved at kontakte

Kastelskirkens kontor, dels ved henvendelse til kordegnekantoret. Det oplyses, hvem der skal være barnets faddere (mindst tre og højst fem).
Man henvender sig derefter til den præst, der skal døbe barnet. Navngivelse sker ved anmeldelse til kordegnekantoret, hvor formular til navngivelsen fås. Anmeldelsen skal underskrives af forældremyndighedens indehavere.

VIELSE
Man henvender sig til Kastelskirkens kontor mellem kl.11-12 for at aftale tid.
Derefter henvender man sig på Rådhuset for at få udstedt en prøvelsesattest som sendes til kordegnekantoret Sct. Annæ Plads 4 sammen med begge døbs- eller navneattester.
Endvidere skal navn og adresse, for to bryllupsvidner, oplyses.

DØDSFALD
skal anmeldes senest to dage efter dødsfaldet, af de nærmeste pårørende, til kordegnekantoret Sct. Annæ Plads 4. Der rettes henvendelse til den præst, der skal forrette begravelsen/ bisættelsen og i den forbindelse aftales tid og sted for handlingen. Vejledning og hjælp til udfyldelse af dødsanmeldelsen fås ved henvendelse til bedemand eller kordegnekantoret.